
FREDERIKSSUND
KOMMUNE

STRATEGI

Strategi for socialøkonomiske virksomheder 2016-2020

Forord

Baggrund

Vækstudvalget drøftede på deres møde d. 3. februar 2015 socialøkonomiske virksomheder i forhold til at understøtte indsatsen for at bringe udsatte borgere ind på arbejdsmarkedet. Udvalget ønskede i den forbindelse et oplæg til en strategi for understøttelse af socialøkonomiske virksomheder i Frederikssund Kommune inden sommeren 2015.

Formål

Socialøkonomiske virksomheder repræsenterer en særlig del af arbejdsmarkedet ved at kombinere kommerciel forretning med fremme af sociale, kulturelle, sundheds- eller miljømæssige formål. De har et særligt potentiale for at inkludere udsatte grupper på arbejdsmarkedet og dermed bidrage til, at flere får fodfæste på det ordinære arbejdsmarked og får et mere værdigt liv. Herved mindskes omfanget af borgere på passiv forsørgelse og der skabes forløb og job til borgere, der enten slet ikke kan rummes på det ordinære arbejdsmarked, eller som har behov for brobygning til dette.

Formålet med strategien er at skabe bedre rammebetingelser og vækst i den socialøkonomiske sektor mhp. at skabe beskæftigelse til personer, der ikke kan opnå tilknytning til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår. Det vil være til gavn både for den enkelte og for kommunen. Den enkelte vil opleve at kunne klare sig selv og bidrage til fællesskabet, og det vil samtidigt give besparelser på de sociale ydelser, ligesom socialøkonomiske virksomheder bidrager med virksomhedsskat, personskat og øget købekraft.

Det kan i lighed med de andre initiativer i den kommende vækst- og erhvervspolitik understøtte Byrådets ønske om øget vækst og dynamik i kommunen. Strategien kan medvirke til at skabe vækst i alle hjørner. Grundfilosofien er, at der er plads til og brug for alle.

Socialøkonomiske virksomheder har endvidere med deres tydelige sociale og bæredygtige profil særligt gode forudsætninger for at engagere frivillige. De appellerer således i højere grad frivillige til at engagere sig i samfundsnyttige opgaver. Herved styrkes medborgerskab og sammenhængskraft i samspillet mellem den private og frivillige sektor.

Strategi

Strategien er for perioden 2016-2020. Da det er første gang Frederikssund Kommune har udarbejdet en strategi for socialøkonomiske virksomheder, og kommunens erfaringer på området er begrænset, anbefales det, at strategien revideres efter 2 år.

Fakta

Definition:

En socialøkonomisk virksomhed er en privat virksomhed, der tjener penge på almindelige markedsvilkår med det formål gennem sit virke og indtjening at fremme særlige sociale og samfundsgavnige formål.

Kriterier:

Der er en række kriterier, der skal opfyldes for, at en virksomhed kan blive en registreret socialøkonomisk virksomhed.

Kriterier:

- **Socialt formål**
Virksomhedens primære formål har samfundsgavnlig karakter med et socialt, beskæftigelses-, sundheds-, miljømæssigt eller kulturelt sigte, som desuden fremmer aktivt medborgerskab.
- **Væsentlig erhvervsdrift**
Virksomheden har et væsentligt element af erhvervsdrift ved salg af serviceydelser eller produkter, som udgør en betydelig del af dens omsætning.
- **Uafhængighed af det offentlige**
Virksomheden fungerer uden væsentlig offentlig indflydelse på ledelsen og driften af virksomheden.
- **Inddragende og ansvarlig ledelse**
Virksomheden involverer ansatte, kunder, samarbejdspartnere og interessenter og har en etisk forsvarlig ledelse.
- **Social overskudshåndtering**
Virksomheden bruger primært sit overskud til at fremme sociale formål, reinvestere i egen virksomhed eller i andre socialøkonomiske virksomheder. En begrænset andel af overskuddet kan udbetales som udbytte til investorer.

Målgrupper

Vi har valgt at dele målgruppen op i to.

Målgruppen for strategien er iværksættere og virksomheder, mens målgruppen for indsatsen er de udsatte borgere, der ikke kan opnå beskæftigelse på ordinære vilkår.

Det kan være:

- Fleksjobvisiterede med lille arbejdsevne, som f.eks. kun kan arbejde få timer
- Nogle personer i ressourceforløb
- Udsatte kontanthjælpsmodtagere, herunder unge og indvandrere, der er i risiko for at ende i førtidspension, samt nyankomne flygtninge med særlige udfordringer som f.eks. traumer

-
- De mest udsatte kontanthjælpsmodtagere
  - Førtidspensionister
  - Udsatte personer uden for systemet (f.eks. hjemløse, misbrugere, selvforsørgende langt fra arbejdsmarkedet)

Modeller

Vi ønsker med strategien at understøtte socialøkonomiske virksomheder og socialøkonomiske arbejdspladser ud fra nedenstående overordnede modeller. Det er ikke nødvendigvis et spørgsmål om at vælge den ene model frem for den anden, der er ofte tale om en kombination. Vi har endvidere identificeret en række indsatsområder, der skal følges de kommende år for at kunne implementere strategien i praksis.

Nye iværksættere:

Iværksættere med en god forretningside ønsker at etablere en socialøkonomisk virksomhed.

Indsatsområde:

Det vil kræve råd og vejledning om drift af socialøkonomiske virksomheder, hjælp til markedsafdækning, forretningsplaner og anden iværksætterrådgivning. Det kunne evt. understøttes af et miljø/ fællesskab for socialøkonomiske virksomheder, hvor matchmaking er i fokus.

Eksisterende virksomheder:

Eksisterende virksomheder outsourcer/ afkober en del af deres produktion til en socialøkonomisk virksomhed.

Fordelen ved denne model er, at de eksisterende virksomheder i forvejen har stor viden om virksomhedsdrift samt ofte har den administrative bistand i den eksisterende virksomhed.

Indsatsområde:

Det vil kræve en del opsøgende arbejde og ikke mindst identificering af, hvilke eksisterende virksomheder, der kan outsource en del af deres produktion til en selvstændig socialøkonomisk virksomhed. Her kan bl.a. være tale om virksomheder, der oplever flaskehalsproblemer og/ eller virksomheder med en løntung produktion, som de ellers overvejer at flytte ud af landet.

Ud over identificeringen skal der være en tæt dialog med de pågældende virksomheder med henblik på på sigt at indgå aftaler med dem. Her er det vigtigt at understrege, at virksomhederne selv skal kunne se meningen med det og selv kan drifte det fremadrettet.

Det lokale erhvervsliv bør også tage ejerskab og det bør sikres, at det er lokalt forankret i området. Det er vigtigt at have ambassadører for området, der selv kan se meningen og udbyttet med indsatsen.

Kommunale tilbud:

Kommunen driver i dag kommunale beskæftigelsestilbud såsom Cafe Danner, som man kunne overveje at omdanne til en socialøkonomisk virksomhed.

Indsatsområde:

Det vil kræve en nærmere identificering af, hvilke tilbud der er relevante i den sammenhæng. Det vil endvidere kræve, at tilbuddene kan drives som selvstændige forretninger, og derfor, at der er et forretningskoncept tilstede. Der skal samtidigt findes iværksættere, der har lyst til at eje og drive virksomhederne efterfølgende.

Indkøb:

Kommunen kan vælge at foretage en del af indkøbet hos socialøkonomiske virksomheder inden for de retlige rammer af kommunalfuldmagten samt de EU-retlige regler. Udbud med kontraktskrav om socialøkonomisk virksomhed kunne også overvejes.

Indsatsområde:

Hvad potentialet er for socialøkonomiske virksomheder ift. kommunens indkøb af varer og tjenesteydelser eller muligheder indenfor bygge- og anlægsområdet, der dels ikke er underlagt udbudsreglerne grundet enten størrelsen på indkøbet eller selve indkøbets indhold eller dels er indenfor områder, hvor kommunen fremadrettet ønsker at reservere kontrakter til socialøkonomiske virksomheder via udbud, fordrer en nærmere analyse.

Samarbejdspartnere

Der bør etableres et tværgående samarbejde, der kan understøtte indsatsen i kommunen. Jobcentret, Erhvervskoordinatoren, Socialområdet, Frederikssund Erhverv samt virksomheder og iværksættere bør arbejde sammen og løbende indgå i tæt dialog.

Organisering

Kommunens rolle:

Det er ikke en kommunal opgave at etablere virksomheder – heller ikke socialøkonomiske. Kommunen kan i stedet understøtte arbejdet på flg. måde:

- Jobcentret og Socialområdet skal sikre kontakt og samarbejde med virksomhederne mhp. at sikre et flow af ansatte til de socialøkonomiske virksomheder.
- Erhvervskoordinatoren skal supportere socialøkonomiske virksomheder på samme måde som andre eksisterende og kommende virksomheder og iværksættere i kommunen.

Hensigten er, at det skal være nemt for socialøkonomiske iværksættere og virksomheder at etablere og drive virksomhed i kommunen.

Frederikssund Erhvervs rolle:

Frederikssund Erhverv (FE) står allerede i dag for kommunens erhvervsservice overfor iværksættere og virksomheder. Den service bør også fremover tilbydes socialøkonomiske virksomheder som en del af den almene virksomhedsservicering.

De skal sikre samspil ml. kommune, FE, virksomheder og iværksættere, opsøge virksomheder, orientere om muligheder samt rådgive og vejlede om etablering, drift og udvikling samt etablere partnerskaber gennem netværk.

Økonomi

Arbejdet med socialøkonomiske virksomheder skal udføres indenfor den eksisterende ramme.

Anbefaling:

Det anbefales, at:

- Kommunen har alle ovenstående modeller på hylden, men at indsatsen fokuseres på større, eksisterende virksomheder, der har kræfterne til at føre ideerne ud i livet.

-
- Kommunen understøtter initiativer, der kan "stå selv" og ikke skal drives af kommunale midler. Der skal være tale om bæredygtige forretningsmodeller.

Evaluering

Det anbefales, at strategien evalueres efter 2 år ved projektansættelsens ophør. Byrådet bør i den forbindelse tage stilling til, hvorvidt indsatsen skal indarbejdes i den nuværende virksomhedsindsats eller om kommunen skal arbejde ud fra en mere omfattende strategi på området.

**Frederikssund
Kommune**

Udvikling
Torvet 2
3600 Frederikssund

Telefon 47 35 10 00
Telefax 47 35 10 99

www.frederikssund.dk
